

Ганкоўская Г.Л.,
выкладчык

ПРАБЛЕМЫ НАВАТАРСТВА Ё РЭЖЫСУ- РЫ ТЭАТРАЎ-СТУДЫЙ У БЕЛАРУСІ КАНЦА 80-х -- пач.90-х ГАДОЎ

З'яўленне студыі -- з'яўсёлы адлюстраванне альбо тэатральнага росту, альбо тэатральнага крызісу.

Калі азірнуцца назад, то ўбачым, што стварэнне першых у краіне тэатраў-студый звязана хутчэй з рэакцыяй на адсутнасць змен у грамадстве і тэатральнай сітуацыі.

Студыя сведчыць аб сувязі рэчаіснасці і наступнага новага часу. Цяперашні студыйны рух існуе больш чым 10 год. Дзякуючы яму ў беларускі тэатр спыердзілася ідэя шматварыянтнага тэатра і існавання розных тэатральных напрамкаў.

Сучаснае студыйнае мастацтва -- рызыкавыя эксперыменты ў галіне парадаксальнага тэатра і пошукі знешніх сродкаў выразнасці, тэхнічных эфектаў. Гэта робіць асабліва ўплыў на фарміраванне творчай асобы студэнта і ставіць задачу перад выкладчыкамі ў плане фарміравання эстэтычнага ідэалу.

Наглядаюцца агульныя тэндэнцыі творчых пошукаў у рэжысуры студыйнага руху. Сучасныя студыі можна падзяліць на два тыпы. Адны з іх у першую чаргу шукаюць сродкі знешняй выразнасці, адсюль і імкненне да больш яркай і вынаходлівай формы, выразнай сцэнаграфіі. Стыль другіх -- вельмі прасты, часам зусім не мае "тэатральнай атрыбутыкі". Іх мэта - пошукі чыста чалавечага кантакту з гледачом. Адсюль асобная канцэнтраваная на ўнутранай тэхніцы акцёра. Студый другога тыпу менш, чым першага.

Значна ўзраслі патрабаванні да сцэнічнага мастацтва, і рэчаіснасць патрабуе ад выкладчыкаў спецыялізаваных больш складанай і дасканалай метадыкі навучання рэжысёрскаму мастацтву.

Сучасны выкладчык павінен улічваць тэндэнцыі сённяшняга творчага працэсу і імкнуцца сінтэзаваць класічную і сучасную школу.

Паўстае чарга найбольш значных праблем развіцця студыйнага мастацтва. Па-першае, вызначаецца тэндэнцыя да растварэння аўтарскай тэмы ў канцэпцыі рэжысёрскай задумкі, што прыводзіць да сцірвання асаблівасцей драматургіі.

Па-другое, існуе перагрузка рэжысёрскімі знакамі і сімваламі, шматлікімі прыстасаванымі.

Па-трэцяе, вызначаецца аднастайнасць у вырашэнні сцэнічных вобразаў, што зніжае ўзровень эмацыянальнага ўспрымання ў гледача.

Па-чацвёртае, частае ўжыванне гратэску як асноўнага мастацкага прыёму прыводзіць да аднастайнасці тэатральнага вырашэння.

У сувязі з гэтым у метадыцы выкладання трэба ўлічваць праблемы сучаснага творчага пошуку і надаць асобную ўвагу авалоданню студэнтамі элементамі школы, большаму ўдасканаленню ўнутранай тэхніцы акцёра.

Лапчыніна З.Ф.,
ст.выкладчык

УДАСКАНАЛЕННЕ СІСТЭМЫ НАВУЧАННЯ СТУДЭНТАЎ СПЕЦЫЯЛІЗАЦЫІ "РЭЖЫСЁР АМАТАРСКАГА ТЭАТРА" НА АСНОВЕ МІЖПРАДМЕТНЫХ СУВ'ЯЗЕЙ

Мэта выкладчыка Беларускага ўніверсітэта культуры - навучыць кожнага студэнта адказна і патрабавальна ставіцца да сваёй справы, улічваць сучасныя патрабаванні ў галіне культуры. Гэтаму павінны садзейнічаць такія дысцыпліны, як "Рэжысура і майстэрства акцёра", "Сцэнічная мова", "Культура мовы", "Сцэнічны рух", "Музыка ў спектаклі", "Трым" і інш.

Мы павядазем гаворку пра "Сцэнічную мову" і "Культуру мовы".

Добры? Злы? Упарты? Духоўна багаты ці бедны? Усё гэта мы вызначаем па мове. "Загавары хутчэй, каб я цябе ўбачыў!" - сказаў некалі Сакрат, калі да яго прывялі вучня для выяўлення яго здольнасцей. Нават самая паўсядзённая гаворка - складаны моўны акт.

Выкладчыкамі тэатральных навучальных устаноў распрацавана сістэма разнастайных практыкаванняў, якія дапамагаюць адчуваць, дзейнічаць, думаць у прапанаваных абставінах.

Перш чым выступіць перад публікай, акцёр павінен прайсці цэлую школу тэатральнага мастацтва. Ён павінен навучыцца валодаць мімікай, жэстамі, а асабліва ж голасам, каб кожнае слова яго даходзіла да слыху гледача